

Verlag collegawerkgroep solidariteit (een initiatief van VSF en ICES vzw, 16/02/2011)

1. Inleiding

De werkgroep start met een korte inleiding over het decreet ethisch verantwoorde sportbeoefening en het thema solidariteit met verduidelijking van de richtsnoeren hierbij.

- Opmerking: Het thema solidariteit is ruim. Bij twijfel of een bepaalde actie onder het thema past, kan VSF/Team MVS gecontacteerd worden. Algemene aanbeveling: ruime invulling van het thema mag zeker!! Het thema dient slechts als kapstok, mag geen beperking zijn. Het thema is dus ruim en kan breed ingevuld worden.
- De acties moeten duidelijk geconcretiseerd worden op CLUBniveau (tot bij de sporters), mag niet beperkt worden tot federatieniveau.
- 21 federaties zullen rond solidariteit werken. De invulling ervan is echter enorm ruim.

2. Planningsdocumenten

Lieselotte geeft per aanwezige federatie een samenvatting over het ingediende planningsdocument. De federatie vult zelf aan (stand van zaken, kansen, moeilijkheden, ...)

Dansliga:

- In het programma boekje komen thema solidariteit en zaken rond positief gedrag aan bod
- Het is moeilijk de juiste mensen te vinden voor tuchtcommissie
- Hebben veel ideeën, maar uitwerking moeilijk

Opmerking: onduidelijk vooraf wat precies verwacht werd

Natuurvriendensportfederatie:

- Logo weerspiegelt al voor deel solidariteit (bloemetje, ..)
- Willen voornamelijk mensen sensibiliseren : er zijn reeds richtlijnen uitgewerkt, herinnering is hier noodzakelijk
- Fotowedstrijd: 2 keer per jaar worden de beste foto's gekozen en deze komen dan in het federatieboekje. De club met de beste foto krijgt dan een toegangkaart of iets dergelijk.

Hoe ? eerst vanuit de federatie een selectie maken en ten slotte fotografe (Lieve Blancquaert) laten beslissen over de beste 20 foto's, die dan in het boekje komen.

Vlaamse Handbal Vereniging:

- Nog niet echt begonnen met uitwerking thema: willen eerst een goede kapstok of een goede centrale actie

Vlaamse Karatefederatie:

- Gedragscode al uitgewerkt
- Naar communicatie toe zijn al zaken uitgewerkt, namelijk communicatie naar clubs bevorderen via de gemeentelijke sportdiensten. Sportdiensten stimuleren om ethisch verantwoord sporten aan te moedigen.

→ Maar : voorstellen zijn ingediend bij Raad van Beheer en moeten dus wachten op goedkeuring

Gemeentelijke sportdiensten als middel om clubs te bereiken: dit is inderdaad een middel en niet hét middel... Als federatie ben je zelf een geschikt middel. Sportdiensten kunnen niet sporttakspecifiek gaan, dat is de sterkte van de federatie.

Gemeente kan wel clubs aanmoedigen om zich bij federatie aan te sluiten

Dus: als federatie accenten leggen in plaats van enkel naar de algemene panathlonverklaring te verwijzen

Landelijke Rijverenigingen:

- Toelichting VIKI project = jeugdsportproject (binnen facultatieve opdracht jeugdsport) met inbegrip van ethiek in de sport: via de subsidies FO jeugdsport worden de clubs aangezet om hier rond te werken

Puntensysteem, folders, ..

VIKI staat voor: Visie, Initiatie, Kwaliteit en Integratie & ethiek

Visie = waar wil een club naar toe? Clubs worden hiertoe geholpen a.d.h.v. een voorbeeld beleidsplan en organogram.

Integratie en Ethiek

Bv: 5 punten voor ondertekenen Panathlon verklaring, 20 punten voor EVS in clubreglement, 20 voor insturen van een foto, waarin EVS wordt uitgebeeld (vnl. Solidariteit) , 80 voor oncrete acties die als voorbeeld kunnen dienen van EVS in de club (eigen initiatief wordt beloond)

- Bij jeugdsport : veel ouders bij betrekken! Ouderbetrokkenheid is belangrijk in clubs tegenwoordig: nadeel = heel variërend bestuur → ideaal organigram opstellen en daar zo veel mogelijk mensen en namen in proberen inschakelen (grote betrokkenheid in de club is een goed voorbeeld van solidariteit!). Dit ideaal organigram is een model, geen verplichting.

Tip vanuit Karatefederatie; eigen jeugd, die stopt met de sport te beoefenen door laten stromen in jeugdbestuur → jonge mensen worden zo gemotiveerd om zich in te zetten voor de sport!

- AMIKA-spel op wedstrijden: spel met pony's voor kinderen waar elke clubs aan moest deelnemen. ER werd punten gegeven op basis van de supporters. De 5 beste supporttersclubs kregen gratis inkom voor Jumping Mechelen!

3. Gedragscode

3.1 Tips voor het opstellen gedragscodes

3 aspecten: kennis, attitude en vaardigheden

- In volgorde aan bod laten komen : pas wanneer kennis ok is ("ik weet wat solidariteit is"), dan op attitude werken ("ik vind solidariteit belangrijk") en daarna pas op de vaardigheden ("ik kan solidariteit toepassen"). Belangrijk om de volgorde van de fasering te volgen (niet overhaasten!)

3 dimensies: solidariteit in de clubs (bv. ouderbetrokkenheid), solidariteit tussen de clubs (bv. pannenkoeken geven aan tegenstrevers na de match), solidariteit van clubs t.o.v. de federatie (bv. respect voor reglementen, aanwezigheid tijdens de prijsuitreiking, ...)

Bij opstellen gedragscode:

- Niet: 10 gedragscodes als goed voorbeeld overlopen, en kijken wat je goed vindt.
- Wél: starten met leeg blad "wat vinden we belangrijk" (focus!! Veel zaken zijn belangrijk, maar wat wil je prioritair aanpakken). Ter inspiratie (naar verwoording, ...) kun je dan andere gedragscodes bekijken.
- Goede voorbeelden: zie website ICES vzw (www.ethicsandsport.com)
- Zorg voor concrete aspecten, solidariteit concreet maken. Zeker naar jeugd toe. Dus "zorg dat je vijf minuten voor aanvang van de training aangekleed in de kleedkamer bent" i.p.v. "heb respect voor de trainer en de trainingsuren"
- Keuze: stel je als federatie een gedragscode op die voor de clubs geldt, of is dit ter inspiratie van de clubs? (bv. afspraak "vijf minuten voor tijd aanwezig zijn" kan verschillen per club)

3.2 Communicatie gedragscode

Het opstellen van een gedragscode is 1 zaak, maar het communiceren ervan is eigenlijk belangrijker!

Ideeën:

- fluovestjes met bepaalde gedragscode er op om naar school te gaan (1 woord, bv 'respect')
- stickers
- op inkomkaarten sportevenementen
- polsbandjes
- op truitjes scheidsrechter (bv. Fairplay)
- programmaboekjes
- op het uurschema en andere zaken die iedereen sowieso bekijkt
- slogan overal zichtbaar maken (website, logo, ..)
- "Coole Gymmanieren GymFed": Zij hebben posters met 1 centrale cartoon: daarnaast richtlijnen gericht naar gymnasten én richtlijnen gericht naar de trainers. Gymnasten: tips aan de hand van slogans zijn speels en concreet, trainers: minder speels, wel duidelijk. (duidelijke keuze voor deze twee doelgroepen)

Naast gedragscode is het ook belangrijk dat in de club een contactpersoon (vertrouwenspersoon, ombudspersoon, ...) is. Dit is flankerend, maar belangrijk.

Taak van deze persoon? Luisteren, geruststellen, en concreet doorverwijzen. Deze persoon moet zelf niet de kennis in pacht hebben. Oplossing: vanuit federatie experts aanduiden (bv. jurist, arts en psycholoog).

Clubvertrouwenspersonen kunnen bij deze experts terecht bij vragen/problemen.

Met dank aan de aanwezige federaties (Vlaamse HandbalVereniging, Dansliga Sportfederatie, Vlaamse Karatefederatie, Natuurvriendesportfederatie, Landelijke Rijverenigingen, BVLO)